

KNJIŽNICA – Izvještaj o radu za 2022. godinu

Osoblje i organizacija rada

U 2022. godini u Knjižnici je bilo zaposleno 13 stručnih knjižničarskih djelatnika na neodređeno vrijeme: upraviteljica Knjižnice prof. Tamara Runjak, knjižničarska savjetnica (od 1. ožujka 2022.; do 28. veljače 2022. funkciju v. d. upravitelja Knjižnice obnašao je dr. sc. Marinko Vuković), 2 knjižničarske savjetnice - Dina Mašina Delija i Kristina Polak Bobić, 2 više knjižničarke – dr. sc. Zrinka Vitković i Nataša Daničić, 5 diplomiranih knjižničara - Hana Burek, Damir Horvat, Tomislav Kukolja, Jelena Prekrtić i Anja Tkalec, 2 pomoćna knjižničara - Goran Matić i Željko Ovčariček te 1 diplomirani sistemski knjižničar Marko Tot. Dina Mašina Delija bila je na porodiljnom dopustu do 5. rujna 2022. Zatraženo je ponovno popunjavanje radnog mjesta 1 pomoćnog knjižničara zbog povećanog obima poslova u Knjižnici poput revizije i najavljene selidbe građe zbog obnove, ali nije odobreno.

Rad Knjižnice u prethodnoj godini posebno su obilježile dvije okolnosti, i to, početkom godine rad u uvjetima pandemije bolesti COVID-19 i obnova više Akademijinih zgrada zbog posljedica potresa te, vezano uz to, reorganizacija rada Knjižnice i novi uvjeti rada s korisnicima. Odlukom Uprave do kraja veljače radilo se u timovima zbog pandemije koronavirusa. Sve aktivnosti u organizaciji rada Knjižnice odvijale su se u skladu s aktualnim epidemiološkim mjerama.

Zahvaljujući dobroj organizaciji rada, program se odvijao u skladu s *Planom za 2022. godinu*. No, ipak treba istaknuti sljedeće: zbog početka radova na cjelovitoj obnovi zgrade palače HAZU do sredine prosinca uspješno je završeno preseljenje svih zaposlenika, stručnih službi i jedinica iz palače HAZU u zgradu Knjižnice na Strossmayerovom trgu 14. U tu svrhu svi djelatnici Knjižnice pomagali su u selidbi i pripremi prostora za privremeni smještaj ostalih zaposlenika: ispražnjene su sve prostorije na 1. katu za smještaj Uprave, Predsjedništva i Pravne službe Akademije; Knjižnica je bila prisiljena izmjestiti velik dio knjiga iz čitaonica u prizemlju kako bi se oslobodio prostor za urede ostalih jedinica; ispražnjeni su prostori 4 velike čitaonice i multimedijalna učionica, ispražnjene su police s čitaoničkim fondom, knjige su prebačene u zatvorene ormare, a jedan dio u podrumске prostorije; napravljena je velika prostorna reorganizacija. Zbog toga se morala napraviti nova shema i obilježavanje polica kako bi se znalo gdje se što nalazi u zgradi. Posao obilježavanja još nije dovršen.

Knjižnici je unutar zgrade pripao samo prostor jedne velike čitaonice od 100 m² i uz nju još jedna manja prostorija od 30 m² bez vrata. Djelatnici Knjižnice pregradili su policama prostor na dva manja, jedan za radna mjesta knjižničara, a drugi za info pult i 4 korisnička mjesta. U tim uvjetima Knjižnica će raditi cijelo vrijeme dok traje obnova palače HAZU (predviđeno do 2026.).

Uz redoviti rad u Knjižnici, pojedini djelatnici su vrlo aktivno sudjelovali u radu povjerenstava i radnih tijela Hrvatskoga knjižničarskog društva (HKD) i Zagrebačkoga knjižničarskog društva (ZKD): Dina Mašina Delija (članica Radne grupe za društvene medije, recenzirala članke za Vjesnik bibliotekara Hrvatske), Tamara Runjak (članica Upravnog odbora ZKD-a do 3. lipnja 2022., a od 3. lipnja 2022. članica Nadzornog odbora ZKD-a te članica Komisije i zamjenica predsjednice Komisije za povijest knjige i knjižnica, čija je članica i Z. Vitković), M. Tot (član promatrač u Komisiji o autorskim i srodnim pravima HKD-a). U lipnju T. Runjak sudjelovala je u radu Izborne skupštine ZKD-a, a u listopadu kao delegat u radu 47. izborne Skupštine HKD-a u Zadru posvećene temi: *Knjižnice grade nove svjetove (digitalna transformacija i zelena tranzicija; knjižničarska profesija u novim okolnostima; uloga*

knjižnica, položaj knjige i razvoj čitateljske kulture; briga za dobrobit članstva i knjižnične zajednice). M. Tot bio je mentor stručne prakse studentima Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu (u 2022. bilo je 4 studenta na stručnoj praksi u Knjižnici HAZU). Zajedno sa Ž. Ovčaričekom sudjelovao je u radu Povjerenstva za popis imovine HAZU. M. Tot i T. Runjak održali su dva predavanja i predstavili Knjižnicu HAZU kandidatima stručnih ispita iz knjižničarstva. T. Runjak redovito je prisustvovala sastancima Matične službe za visokoškolske i specijalne knjižnice u NSK. Knjižnica je radila na zakonskoj obvezi prikupljanja i unosu podataka u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica u 2021. godini (D. Horvat) te su ažurirani podaci u *Upisniku knjižnica*.

Svi knjižničari su pratili rad Zagrebačkoga knjižničarskog društva, Hrvatskoga knjižničarskog društva, Nacionalne i sveučilišne knjižnice i ostalih srodnih ustanova u kulturi i znanosti. Također su sudjelovali u ostalim knjižnim manifestacijama (Interliber, Mjesec hrvatske knjige) i pratili rad drugih Akademijinih jedinica (izložbe, skupovi, predstavljanja knjiga i dr.). Zbog pandemije koronavirusa i skučenosti čitaoničkih i korisničkih prostora nije bilo posjeta organiziranih grupa Knjižnici Akademije, izuzev posjete studenata 4. godine bibliotekarstva 5. svibnja.

I. Redovna djelatnost

Informatizacija knjižničkog poslovanja

Cjelokupno knjižnično poslovanje Akademijine Knjižnice odvija se od 2019. na hibridnoj programskoj platformi INDIGO koja se bazira na suvremenoj *cloud* tehnologiji s integriranim modulima za obradu knjižnične građe, nabavu, posudbu i reviziju. Informacijski sustav INDIGO je jedini softver u Hrvatskoj za hibridnu knjižnicu kojim se obrađuje i analogna i digitalna građa. Osim za središnju Knjižnicu, INDIGO je programska platforma za cijelu Digitalnu zbirku (DiZbi.HAZU) na kojoj se nalazi Skupni knjižnični katalog i digitalni repozitorij svih Akademijinih jedinica uključenih u DiZbi. Sustav uključuje sve međunarodne standarde koji su potrebni za opis i obradu raznolike građe koju imaju Akademijine jedinice (knjige, rukopisi, fotografije, arhivsko gradivo, skulpture, umjetničke slike, mikrofilmovi, note itd.), ima integrirani OCR modul za pretraživanje po tekstu i označavanje sadržaja, suvremen način opisa pomoću konceptualnog modela i mnoge druge funkcionalnosti. Sustav se stalno nadograđuje i razvija u skladu s napretkom tehnologije. Na održavanju, prilagodbi, usavršavanju postojećih modela poslovanja i razvijanju programa INDIGO radili su knjižničari – administratori sustava J. Prekrtić, A. Tkalec, a od rujna i D. Mašina Delija.

U protekloj godini središnja Knjižnica je odradila iznimno složene i zahtjevne poslove na prilagodbi sustava. Radilo se na doradi administratorskog i korisničkog sučelja – u administratorskom dijelu portala dorađeni su profili za unos knjižnične građe (D. Mašina Delija), a na korisničkom sučelju dodane su nove fasete koje su se redovno ažurirale, postavljene su nove ikone te je dodana kategorija *Jedinice HAZU* za pristup građi iz pojedinih zavoda, odsjeka i jedinica HAZU. Uz to, izrađene su upute za deduplikaciju normative osoba i profili za izvještaje, filter za prinove Akademijinih izdanja i filter prijedloga za otpis nevraćene građe i provođenje kroz INDIGO. Administratori su svakodnevno komunicirali sa softverskom tvrtkom ArhivPro, odgovarali na upite, radili na rješavanju problema, edukaciji, izradi uputa za korištenje pojedinih funkcionalnosti u programu i pružali podršku za rad u INDIGU ostalim knjižnicama (J. Prekrtić, A. Tkalec).

Knjižnica je inicirala uvođenje arhivskog profila u Digitalni repozitorij, a odrađeni su i

dogovori oko ujednačavanja unosa muzejske građe. Na tim poslovima i dogovorima s kolegama na kooperativnoj katalogizaciji radile su J. Prekrtić i A. Tkalec. Osim korištenja sustava INDIGO, Knjižnica je osuvremenila svoje poslovanje uvođenjem SharePoint-a kao mjesta poslovne komunikacije i dijeljenja zadataka. Redovito su ažurirane tablice zadataka na SharePoint-u Knjižnice (A. Tkalec).

Sistemske knjižničar M. Tot održavao je računala u Knjižnici i obavljao jednostavnije popravke (14). Kao administrator sustava, ažurirao je postojeće softvere, brinuo o trajnoj pohrani master datoteka i mrežnom sustavu, uređivao pdf-ove i postavljao datoteke u sustav. Tijekom godine je izradio 4 sigurnosne kopije datoteka na serveru knjižnice. Bio je dežuran na pripremi tehnike zvuka i slike na 6 događanja u velikoj dvorani Knjižnice. Sistemske knjižničar M. Tot obavljao je poslove sistem administratora virtualnog servera (VPS) dizbi.hazu.hr na SRCE-u.

Skupni katalog knjižnica HAZU

Skupni mrežni katalog knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti trenutno uključuje knjižnične kataloge 7 knjižnica u sastavu Akademije: središnje Knjižnice HAZU, Knjižnice Jadranskog zavoda, Knjižnice Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU, Knjižnice Strossmayerove galerije starih majstora HAZU, Knjižnice Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara HAZU, Knjižnice Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru te Knjižnice Odsjeka za povijesne znanosti. Važno je napomenuti da je tek uvođenjem jedinstvenog knjižnično-informacijskog sustava INDIGO omogućeno umrežavanje svih Akademijinih knjižnica te su stvoreni svi preduvjeti za kooperativnu katalogizaciju. Projekt umrežavanja je započeo 2019. integracijom 7 Akademijinih knjižnica koje su imale svoje baze i kataloge u starom programu ISIS. Nakon toga je uslijedio korak pridruživanja ostalih Akademijinih knjižnica koje još nisu započele unos i obradu građe u zajedničkom sustavu INDIGO, a za koji je predviđeno da će trajati više godina (prema anketi iz 2020. oko 185.316 sv. knjiga, sveukupno 4.118 dužnih metara u 27 Akademijinih jedinica u čitavoj Hrvatskoj je još uvijek neobrađeno!). Knjižnica koordinira sređivanje knjižnog fonda HAZU. Do sada su se priključile sljedeće jedinice: Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta i Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci.

2022. je obilježio početak prave kooperativne katalogizacije Akademijinih knjižnica uključenih u Skupni katalog i nastavak dogovora oko sređivanja knjižnog fonda u ostalim Akademijinim jedinicama u Zagrebu i Hrvatskoj. S obzirom na to da većina Akademijinih jedinica nema stručno knjižnično osoblje te obradu vrši administrativno osoblje uz pomoć i podršku knjižničara iz središnje Knjižnice, u tu svrhu je osiguran modul ICA (INDIGO Cataloging Assistant) za preuzimanje zapisa iz drugih sustava.

Glavne redaktorice i administratorice Skupnog kataloga su diplomirane knjižničarke A. Tkalec i J. Prekrtić koje su obavljale kontrolu i redakturu bibliografskih i holding zapisa te normativni nadzor u zajedničkoj bazi. Redovito su pružale stručnu i savjetodavnu podršku svim specijalnim knjižnicama u sastavu Akademijinih zavoda koje su u sustavu INDIGO ili su se tek uključile u sustav, napravile su opsežne poslove pripreme pojedinih fondova za računalnu obradu, edukaciju o računalnoj obradi i unosu metapodataka te općenito o radu u programu INDIGO, izradile upute za rad i kontrolu (redakciju) unesenih podataka.

Obavljeni su sljedeći poslovi po jedinicama:

- Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci: upraviteljica knjižnice T. Runjak i dipl. knjižničarke J. Prekrtić i A. Tkalec posjetile su 28. rujna 2022. Zavod gdje je napravljen pregled i analiza stanja fonda te edukacija rada knjižničarke Hane Lencović u zajedničkom administratorskom sučelju INDIGO. Podrška se i dalje nastavlja prema potrebi, mailom i preko Zoom-a.
- Zavod za povijesne znanosti u Zadru: kontrola i redaktura te normativni nadzor bibliografskih i holding zapisa (J. Prekrtić).
- Arhiv za likovne umjetnosti: prilagodba i prebacivanje postojećih virtualnih zbirki ARLIKUM-a u novu klasu koju koriste svi DiZbi članovi. Izrada uputa za preuzimanje datoteka s administrativnog dijela. Edukacija o unosu novih zapisa u INDIGO prema UNIMARC standardu (A. Tkalec).
- Hrvatski muzej arhitekture: odrađena edukacija kolegice A. Zubović za rad u Indigu i napravljena redaktura njenih zapisa. Izrada virtualnih zbirki (R. Nikšić, N. Kučan, B. Magaš, mikrofilmovi). Nakon obrade zapisa napravljena je agregacija na portal Znameniti.hr.
- Strossmayerova galerija starih majstora (Knjižnica): za potrebe revizije izrađena digitalna inventarna knjiga i odrađena edukacija za unos metapodataka u bazu (A. Tkalec).
- Odsjek za povijest hrvatske glazbe: prilagodba podataka iz stare ISIS baze novom načinu poslovanja i obrade te rješavanje problema s prebačenim podacima. Naknadno nadopunjavanje podataka u holding zapisima i konačna objava cijele baze tj. kataloga na korisničkom dijelu portala DiZbi (J. Prekrtić, A. Tkalec).
- Jadranski zavod: upisivanje dodatnih kodova na zapise, izrada filtera prema potrebama te odgovaranje na upite (A. Tkalec).
- Odsjek za povijest hrvatskog kazališta: Odsjek i dalje intenzivno radi na obradi knjiga i unosu u Skupni katalog (T. Skendrović, redaktura 657 zapisa Z. Vitković). Izrada uputa za rad i odgovaranje na upite vezano za unos podataka u INDIGO, dodavanje novih koncepata prema potrebi i dogovor o unosu digitalizirane građe u sklopu e-kulture prema ISAD(G) profilu (J. Prekrtić, A. Tkalec).
- Odsjek za povijesne znanosti (Knjižnica): nadopunjavanje cijele baze s kodovima koji nisu bili upisani u starom programu kako bi zapisi bili prilagođeni UNIMARC standardu. Filtriranje i unos kodova za države na razini cijele baze. Izrada digitalne inventarne knjige te raznih manjih lista prema signaturama za potrebe interne revizije i otpisa građe (A. Tkalec).
- Zavod za lingvistička istraživanja: sastanak s kolegama iz Zavoda kako bi saznali probleme s kojima se susreću kod rada u bazi te dogovor kako probleme riješiti. Nakon sastanka dodana građa u filter koji zaposlenici Zavoda pretražuju za potrebe istraživanja i popravljen problem s pretraživanjem po tekstu (A. Tkalec).

Digitalna zbirka HAZU (DiZbi.HAZU)

Tijekom 2022. Akademijina je Knjižnica koordinirala rad repozitorija DiZbi.HAZU u kojem sudjeluje ukupno 20 Akademijinih jedinica. Detaljni izvještaj o radu Digitalne zbirke i svake jedinice nalazi se u zasebnom poglavlju Ljetopisa *Digitalna zbirka HAZU*. Održana su dva sastanka DiZbi tima na kojem je dogovorena strategija daljnjeg razvoja i mogućnosti financiranja. Također je dogovoreno da će glavna koordinatorica repozitorija biti knjižničarska savjetnica D. Mašina Delija uz suradnju sistemskog knjižničara M. Tota. Sistemski knjižničar M. Tot pratio je i odgovarao na elektroničku poštu korisnika repozitorija DiZbi.HAZU i tematskog portala Znameniti.hr te je uređivao i vodio društvene mreže (Instagram, Facebook i Twitter) Digitalne zbirke HAZU i portala Znameniti.hr.

Hibridna bibliografska baza DiZbi.HAZU koja uključuje zapise za digitalne objekte i kataloge knjižnica na dan 30. prosinca 2022., nakon deduplikacije zapisa koja se i dalje provodi, sadržavala je 286.973 (2021.: 289.551) bibliografskih zapisa, od toga broja je 202.281 zapis koji se odnosi na knjižni fond središnje Knjižnice, a 48.532 (2021.: 41.256) zapisa s digitalnim objektima – knjige, članci i zasebni objekti (umjetničke slike, fotografije, mikrofilmovi, kazališne cedulje, rukopisi, videozapisi itd.). Normativnih zapisa bilo je 2.074.321 (144.959 zapisa za osobe (2021.: 144.379); 13.091 korporativnih tijela (2021.: 11.996); 15.405 općih pojmova (2021.: 15.282); 268.484 holding zapisa (2021.: 254.353), od čega 236.060 zapisa iz središnje Knjižnice (2021.: 233.042).

Broj korisnika Digitalne zbirke HAZU u 2022. bio je 27.602 (2021.: 37.180), a pregledano je 312.270 stranica (2021.: 409.228). U 2022. najviše je korisnika bilo s engleskog govornog područja 9.877, a tek nešto manji broj, 8.549 korisnika, s hrvatskog govornog područja. Najviše se pristupalo *Rječniku hrvatskoga ili srpskog jezika*, svescima časopisa *Rad*, nakladničkom nizu *Monumenta Slavorum*, nakladničkom nizu *Stari pisci hrvatski*, *Diplomatičkom zborniku Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije* te svescima časopisa *Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena*.

Treba istaknuti da je Knjižnica inicirala uvođenje arhivskog modula za standardiziranu obradu arhivskog gradiva. Prvi se 2022. priključio Arhiv HAZU te je za ovu jedinicu otvoren poseban profil za opis i unos arhivskog gradiva prema standardu ISAD(G). Na poslovima uvođenja ISAD(G) profila za obradu arhivskog gradiva i omogućavanju kompatibilnosti s podacima iz UNIMARC profila za obradu knjižnične građe (normative, koncepti) te edukaciju arhivista za unos podataka u novom programu radile su J. Prekrtić i A. Tkalec. Dogovoreno je da će i ubuduće glavna redaktorica za arhivski profil biti J. Prekrtić koja je po struci diplomirana knjižničarka i arhivistica.

Također, Knjižnica je ove godine podnijela zahtjev za pristup sustavu URN:NBN pri NSK. Zahtjev je odobren te je u tijeku implementacija u sustav INDIGO. URN:NBN (Uniform Resource Name : National Bibliography Number) osigurava jedinstveno i trajno identificiranje digitalne (izvorno digitalne i digitalizirane) građe bez obzira na mjesto njezine pohrane te pruža pouzdano referenciranje digitalnih objekata i trajnih, stabilnih poveznica na portalima, bazama podataka, digitalnim knjižnicama itd., kao i mogućnost lakšeg agregiranja metapodataka na portal *e-Kulture* i digitalnu platformu *Europeana*.

Akademijina izdanja

Do kraja 2022. u fond knjižnice je uneseno 76 naslova tiskanih akademijinih izdanja i jedna e-knjiga (55 naslova knjiga i 21 sv. časopisa), 64 svezaka izdanja objavljenih uz potporu Zaklade Akademije (48 knjiga i 16 sv. časopisa) i 20 brojeva novina (Školske novine). Akademija i Zaklada su zajedno sudjelovale u izdavanju 17 svezaka časopisa i knjiga. Dodijeljeno je 426 DOI oznaka.

Voditeljica Zbirke Akademijinih izdanja je knjižničarska savjetnica K. Polak Bobić. Poslovi koje je redovito obavljala su:

- kompletna obrada novih Akademijinih izdanja – inventarizacija, signiranje i tehnička obrada, katalogizacija (izrada bibliografskih zapisa), dodjela DOI oznaka znanstvenim i stručnim radovima u Akademijinim časopisima i zbornicima radova, objava u Digitalnoj zbirci, izrada normativnih zapisa, komunikacija s voditeljem i tehničkim urednicima Odjela za izdavačku djelatnost, suradnja s Akademijinim jedinicama i zavodima u vezi Akademijinih izdanja, dodjele DOI oznaka i objave izdanja u Digitalnoj zbirci, stalna suradnja s informatičkom tvrtkom ArhivPro na poslovima dodjele DOI oznaka i uređivanja za Crossref, detektiranja i rješavanja problema u Digitalnoj zbirci;

- uređivanje fizičke i digitalne zbirke Akademijinih izdanja, održavanje i nadzor podataka Akademijinih izdanja: uređivanje starih bibliografskih zapisa, rekatalogizacija, deduplikacija, provjera i ujednačavanje metapodataka;
- digitalizacija: izrada plana digitalizacije, vođenje liste digitaliziranih knjiga i popisa prioritetnih Akademijinih naslova za digitalizaciju, uređivanje bibliografskih zapisa digitaliziranih knjiga, pohrana digitaliziranih pdf-ova;
- izrada virtualnih zbirki za predstavljanje sređenih Akademijinih serija, pisanje tekstova, opis sadržaja i postavljanje naslovnica za objavu.

Sadržajnu obradu Akademijinih izdanja radila je viša knjižničarka N. Daničić. Klasificirano je ukupno 1.100 zapisa.

Tijekom cijele 2022. kontinuirano se radila revizija Akademijinih izdanja. Posao revizije vodila je i koordinirala K. Polak Bobić. Kontrolu brojčanog i fizičkog stanja sva 4 primjerka koja se nalaze u Knjižnici (arhivski, čitaonički, posudbeni i rezervni primjerak) obavljali su T. Kukolja i Ž. Ovčariček. Nakon evidentiranja stanja na policama, radila je na sređivanju dobivenih podataka u tablicama, provjeri, analizi i obradi revizijskih tablica, izradi holding zapisa u katalogu, signiranju, barkodiranju i popunjavanju fonda rezervnim primjercima. Stanje u prosincu 2022. je sljedeće: 8 revidiranih Akademijinih serija, 432 revidirana sveska i 1753 revidirana holding zapisa. Posao revizije nastavlja se i sljedeće 2023., nakon čega će se izraditi prijedlog za otpis građe (više primjeraka istog naslova te knjiga u lošem stanju).

Krajem godine K. Polak Bobić je sastavila Popise izdanja objavljenih u 2022., koji se redovito tiskaju kao prilozi u Ljetopisu, i to: Popis izdanja HAZU objelodanjenih u 2022., Popis izdanja objavljenih pod pokroviteljstvom Akademije u 2022., Popis izdanja Zaklade HAZU pristiglih u Knjižnicu u 2022. i Popis Akademijinih izdanja objavljenih potporom Zaklade HAZU u 2022.

Izgradnja ukupnog knjižničkog fonda i razmjena publikacija

U 2022. fond Knjižnice ukupno je povećan za 804 svezaka knjiga, časopisa i novina, i to: 77 sv. Akademijinih izdanja (55 knjiga, 1 e-knjiga i 21 sv. časopisa); 64 sv. izdanja objavljenih uz potporu Zaklade HAZU (48 knjiga i 16 sv. časopisa); 17 svezaka časopisa i knjiga u suizdavaštvu Akademije i Zaklade; 202 knjige raznih izdavača; 387 svezaka časopisa, od toga su 234 sv. hrvatski časopisi; 37 sv. novina (dva naslova: Vijenac, Zajedničar) i 20 brojeva novina (Školske novine) uz potporu Zaklade HAZU.

Za sve potrebe nabave knjiga i pretplate časopisa Knjižnica je imala na raspolaganju svega 5.000,00 kn za čitavu godinu.

a) Kupnja

U 2022. kupljeno je 14 knjiga i 1 svezak časopisa (*Vjesnik bibliotekara Hrvatske*). U nedostatku sredstava u potpunosti je obustavljena pretplata na strane časopise. Poslove prijema časopisa radila je J. Prekratić.

b.) Razmjena

U razmjenu je poslano 290 knjiga i to skoro isključivo hrvatskim institucijama. Monografska izdanja se ne šalju u inozemstvo ni zemaljskom poštom niti elektroničkim putem. Razmjenom je dobiveno 91 sv. knjiga te 287 sv. časopisa. Otvorena je nova e-mail adresa za potrebe međuinstitucijske razmjene knjižnične građe: exchangelibrary@hazu.hr. Provedeno

je istraživanje koje naslove i koju količinu periodičkih publikacija primamo od stranih institucija, izrađena je ažurirana tablica razmjene s inozemnim institucijama te prijedlozi nove razmjene (T. Kukolja, J. Prekratić).

c) Dar

Knjižnica je tijekom 2022. dobila na dar i obradila ukupno 97 svezaka knjiga i 99 sv. časopisa. Od toga su 15 sv. darovali akademici: B. Bućan, M. Machiedo, M. Obad-Šćitaroci, D. Oraić Tolić, M. Orlić, M. Pećina, J. Pečarić, N. Stančić i S. Tuksar. Zaklada HAZU darovala je bibliofilsko izdanje *Misala kneza Novaka*. Marijana Muljević donirala je 10 knjiga svoga pokojnog oca, prof. emeritusa Vladimira Muljevića.

Stručna obrada knjižničnog fonda

U 2022. izrađeno je sveukupno 5.546 novih bibliografskih zapisa u programu INDIGO, od toga broja 3.253 je izradila Knjižnica. Na katalogizaciji novih knjiga radile su H. Burek i Z. Vitković, K. Polak Bobić obrađivala je Akademijina izdanja, izdanja Zaklade HAZU i publikacije izdane potporom HAZU. Nije se radilo na retrospektivnoj katalogizaciji. I dalje se radilo na deduplikaciji normativnih zapisa, na unosu i ispravcima metapodataka, popravljajući i nadopunjavajući starih zapisa. Na tim poslovima radili su svi diplomirani knjižničari.

Na obradi zbirke periodičkih i serijskih publikacija radili su D. Horvat i J. Prekratić. U cilju utvrđivanja stanja i provođenja potrebne zaštite započelo se s pregledom starog fonda periodike. Pregledano je oko 750 signatura (P-II-4000 do P-II-6000 i P-7500 do P-7630). Evidentirano je stanje, potreba za zaštitom ili otpisom, ako se radi o zastarjeloj ili jako oštećenoj građi. Do rujna je obavljena redakcija (ispravljanje svezaka koji su migrirani iz ISIS baze u INDIGO – promjena profila, dodavanje koncepata, popunjavanje metapodataka, brisanje zastarjelih podataka, filtriranje grešaka u bazi) i potrebna (re)katalogizacija (D. Horvat, J. Prekratić).

Formalnu i sadržajnu obradu starih i rijetkih knjiga radila je T. Runjak, koja je nastavila rad na redakturi (pregledavanje i uređivanje) migriranih ISIS zapisa za staru knjigu, popunjavanju zapisa svim kodovima i metapodacima koji nedostaju, ispravljanju pogrešnih polja i profila te izradi nepostojećih holdinga uz dodavanje barkodova.

Ukupno je sadržajno obrađeno 2.635 zapisa, od kojih je 1.100 zapisa za Akademijina izdanja. 121 znanstveni članak u časopisima i zbornicima Naklade HAZU opremljen je UDK oznakama prije objavljivanja. Sadržajnu obradu i klasifikaciju radila je N. Daničić.

Redovito se radio OCR postupak za pojedine serije i digitaliziranu građu kako bi zapisi bili pretraživi po tekstu. Napravljen je OCR Rječnika hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika. Kontrola i objava holding zapisa za sve knjižnice radila se na tjednoj bazi (A. Tkalec). Od ove godine započelo se s dodavanjem skeniranih naslovnica novopristiglih i novoobrađenih knjiga radi boljeg korisničkog iskustva portala (T. Kukolja).

Digitalizacija građe

Niti jedan projekt digitalizacije prijavljen na natječaje Ministarstva kulture i medija RH, Grada Zagreba i Zaklade HAZU u 2021. nije odobren tako da se u 2022. nije ništa digitaliziralo. U 2022. nije bilo niti jednog raspisanog natječaja za digitalizaciju pa je Knjižnica prijavila samo nastavak višegodišnjeg projekta *Digitalizacija zaštićene kulturne*

baštine – zbirka Akademijinih izdanja, časopis Forum na natječaj Zaklade HAZU. Odobreno je svega 2.000,00 kn od zatraženih 10.687,50 kn. Na izradi projektne dokumentacije radila je J. Prekratić.

Otpis, uvez i zaštita građe

Proveden je izvanredni otpis dijela knjižne građe koja s obzirom na ustanovljeno stanje nije za uporabu (uz odobrenje Uprave ur. br. 10-13/10-1-2022 od 28. ožujka 2022.). Građa je pregledana, provjerena, popisana i izlučena iz fonda te pripremljena za postupak otpisa. Otpisano je 5892 sv. zbog nagriženosti vlagom i 368 sv. zbog pojave gljivica. Na tim poslovima radio je D. Horvat. Izvanredan otpis građe koja je zadužena prije više od 5 godina te se vodi kao izgubljena nevraćena građa (86 sv.) provele su J. Prekratić i A. Tkalec.

Zbog nedostatka financijskih sredstava nisu se uvezivale ni knjige ni časopisi u redovnom fondu. Također, knjige se nisu zaštićivale magnetskom zaštitnom trakom. Na poslovima u spremištu radili su pomoćni knjižničari G. Matić i Ž. Ovčariček, koji je također vodio urudžbeni zapisnik Knjižnice. Tehničku obradu sve knjižnične građe (barkodiranje) radio je pomoćni knjižničar G. Matić. Barkodirano je 3.217 svezaka knjiga i časopisa.

Revizija

Početkom godine provedena je revizija cjelokupnog čitaoničkog fonda, sve knjige u čitaonicama su pregledane, sređeni su bibliografski i holding zapisi u bazi te su izrađeni barkodovi. Na tim poslovima radili su M. Tot i pomoćni knjižničar G. Matić.

Sukladno čl. 5 *Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/2002)* prema broju jedinica knjižnične građe, knjižnice do 500.000 sv. dužne su provoditi reviziju svojih fondova svakih 12 godina. Akademijina knjižnica ima oko 380.000 sv. te time spada u navedenu kategoriju, a zadnja potpuna revizija je bila 2006./2007. prije preseljenja u novu zgradu na Strossmayerovom trgu 14. Stoga je donesena odluka da se krene s revizijom, formirano je Povjerenstvo za provođenje revizije (predsjednik D. Horvat, članovi T. Runjak, J. Prekratić, A. Tkalec i I. Zvonar).

Knjižnica je zahvaljujući sustavu INDIGO osuvremenila način dosadašnjeg poslovanja uvođenjem potpuno novog načina rada revizije. Opsežni, složeni i vrlo zahtjevni pripremni radovi započeli su već u svibnju. Nabavljena je sva potrebna zaštitna oprema, kute, maske, gumene rukavice i žigovi. Napravljen je prijedlog plana revizije, organizacija po timovima, mapiranje, izrađene su liste holding zapisa (digitalne inventarne knjige) iz baze, testne liste i filteri, pripremljene su revizijske excel tablice za rad na spremištu po sobama i signaturama i stavljene na *SharePoint* Knjižnice, izrađena je tablica za otpis građe po završetku revizije te su izrađene stručne upute za rad na reviziji. Sve poslove na pripremi revizije radile su J. Prekratić i A. Tkalec koje će do kraja nadzirati i koordinirati cijeli tijek revizije.

Cjelovita revizija općeg fonda započela je 14. rujna 2022. Na reviziji su svakodnevno radili svi knjižničari podijeljeni u timove. Reviziju monografskih publikacija radili su H. Burek, T. Kukolja, G. Matić, A. Tkalec, M. Tot i Z. Vitković, a reviziju periodičkih publikacija radili su D. Horvat, D. Mašina Delija, Ž. Ovčariček i J. Prekratić. Paralelno s revizijom na spremištu i unosom podataka u revizijsku tablicu, rađeni su ispravci u bazi i ažuriranje zapisa (ispravci signatura, rekatalogizacija, prebacivanje holdinga) te ispravljanje grešaka u revizijskoj tablici kako bi se nakon provedene revizije mogli dobiti točni podaci o stanju fonda, digitalna

inventarna knjiga i liste za otpis. Do sada, s prekidima zbog selidbe, u otprilike tri mjeseca od ukupno 9.156 m građe u spremištu, revizija je napravljena na 1.404 metra. U svescima to iznosi ukupno 95.114 svezaka (periodike – 64.860, knjiga – 30.254). Revizija je provedena na otprilike 20% fonda. Planirano trajanje revizije je godinu dana.

Uporaba Knjižnice i davanje obavijesti

Radno vrijeme Knjižnice za korisnike bilo je od 9 do 15 sati, a od rujna zbog revizije radno vrijeme za vanjske korisnike skraćeno je od 9 do 13 sati. Knjižnica je do 30. studenoga 2022. imala 454 člana, od toga 21 novoupisanog. Knjižnicu je posjetilo 1.169 korisnika, i to: 52 akademika, 530 interna korisnika, 463 vanjska korisnika, 67 studenata, 57 umirovljenika. Iz spremišta je doneseno 1.542 sveska časopisa i knjiga, 91 svezak novina, 4 mikrofilma, a izvan Knjižnice posuđeno je 215 knjiga. Skenirano je i mailom poslano 134 stranica časopisa i knjiga. Obavljena je 1 međuknjižnična posudba. Na info-pultu s korisnicima radili su G. Matić, Ž. Ovčariček i M. Tot. U čitaonici su dežurstvo obavljali J. Prekrtić, Ž. Ovčariček, T. Kukulja te povremeno i ostali knjižničari.

Radno vrijeme za korisnike Čitaonice Rara bilo je od 9 do 15 sati. Svakodnevno su pružane specijalizirane stručne informacije o trezorskoj građi, njezinom korištenju svim zainteresiranim znanstvenicima i stručnjacima iz zemlje i inozemstva usmenim, telefonskim i elektroničkim putem. Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci dani su savjeti i naputci u vezi registracije zbirke starih knjiga kao kulturno dobro. Tako je za početak uspješno registrirana jedina inkunabula u fondu Zavoda. Trezorska zbirka je tijekom godine imala 49 korisnika za koje se iz trezora donijelo 82 knjige te je napravljeno 17 snimaka stare i rijetke građe. Dežurstvo i rad s korisnicima trezorske građe obavljala je T. Runjak.

O Akademiji, Akademijinim izdanjima i knjižničnom fondu općenito dano je sveukupno oko 450 složenih i jednostavnijih usmenih i telefonskih informacija te odgovora elektroničkom poštom. Rad s korisnicima obavljali su svi diplomirani i pomoćni knjižničari, te upraviteljica Knjižnice T. Runjak.

Web stranica Knjižnice, društvene mreže i knjižnične usluge

Knjižnica je vodila mrežnu stranicu Knjižnice, Facebook i Instagram profil, redovito je objavljivala nove sadržaje u svrhu informiranja korisnika. Do rujna 2022. urednica službene mrežne stranice Knjižnice te društvenih mreža Facebook i Instagram je bila J. Prekrtić, koja je, osim toga, uredila i ažurirala sadržaj na podstranici Knjižnice HAZU na web mjestu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (<https://www.info.hazu.hr/knjiznica-hazu/>), a od rujna urednica je ponovo i D. Mašina Delija.

J. Prekrtić je dizajnirala i izradila testnu verziju nove stranice Knjižnice u Wordpress-u. Održani su sastanci na tu temu, napravljen je plan izrade nove web stranice, dogovorene su nove rubrike, sadržaj i izgled stranice. Na tim poslovima su radile D. Mašina Delija, J. Prekrtić i T. Runjak. Planirana objava nove web stranice je početkom 2023.

Radi bolje komunikacije s online korisnicima otvorena je nova e-mail adresa: informat@hazu.hr za sve općenite upite. Izrađen je novi prijedlog članske e-iskaznice (J. Prekrtić, A. Tkalec).

Priredbe, izložbe, izlaganja na skupovima i promocija Knjižnice

Izložbe

Tijekom godine priređene su sljedeće izložbe: povodom *Dana hrvatske glagoljice i glagoljaštva* 22. veljače 2022. u predvorju Knjižnice postavljena je prigodna manja izložba (G. Matić, J. Prekrtić, T. Runjak). U predvorju Knjižnice priređena je izložba *155. godina djelovanja Knjižnice HAZU*. K. Polak Bobić i N. Daničić izradile su koncept izložbe, izabrale i postavile eksponate u vitrine, izradile legende i plakate. Povodom Svjetskog dana knjige / Noć knjige 23. travnja 2022. priređena je izložba *Šetnja s Gutenbergom po Knjižnici HAZU* i izložbeni postav novih izdanja Zaklade HAZU (K. Polak Bobić). Zbog velikog interesa, produljena je izložba *Ljekovita moć pučke medicine*.

U sklopu projekta *Baština na mreži: znanstvenici predstavljaju kulturnu baštinu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*, viša knjižničarka N. Daničić je u suradnji s dr. sc. Tihanom Luetić (Odsjek za povijesne znanosti HAZU) i izv. prof. dr. sc. Tihomirom Vukeljom (Fizički odsjek PMF-a) pripremila temu *Rane studentice prirodoslovlja i matematike na Sveučilištu u Zagrebu* za prijavu na natječaj *Baština na mreži: izradi virtualnu izložbu u NSK*. Prijedlog je odabran i nagrađen novčanom nagradom od 2.500,00 kn, a realizacija izložbe će uslijediti u roku godine dana.

Izlaganja

Daničić, Nataša; Tkalec, Anja; Tot, Marko. *Tematski portal Znameniti.hr*. // Dani e-infrastrukture – Srce DEI 2022., Zagreb, 6.-7. travnja 2022. (postersko izlaganje).

Tkalec, Anja; Daničić, Nataša; Tot, Marko. *Znameniti.hr – primjer suradnje unutar KAM zajednice*. // Suradnja, izgradnja, nadogradnja – suradnički i partnerski programi u knjižnicama, Virovitica, 14. listopada 2022. (postersko izlaganje).

Prekrtić, Jelena; Tkalec, Anja. *AKM zajednica na portalu Digitalne zbirke i skupnog kataloga Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*. // 25. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, Poreč, 23.-25. studenoga 2022.

Tkalec, Anja. *Predstavljanje projekata i aktivnosti iz digitalne humanistike – Znameniti.hr*. // DARIAH Day, Filozofski fakultet u Zagrebu, 12. prosinca 2022.

Objavljeni radovi

Daničić, Nataša; Tkalec, Anja. *Znameniti.hr – novo ruho i funkcionalnosti portala*. // Arhivi 11(2022), 10-11.

Zbirka starih i rijetkih knjiga (Trezor)

U trezoru su obavljani redoviti poslovi: ulaganje i preslagivanje knjiga i nadzor nad zbirkom. U rujnu se započelo s revizijom. Zadnja revizija trezora bila je 2008. na staroj lokaciji na Zrinskom trgu 11. U okviru revizije započeto je sustavno barkodiranje trezorske građe što se do sada nije radilo. Redovito su praćeni mikroklimatski uvjeti te je vođena evidencija o temperaturi i vlazi, dolasku servisera vatrodojavnog i alarmnog sustava (T. Runjak). Zbog kvara mikroklimatskog sustava, stanje u trezoru i dalje nije bilo zadovoljavajuće, osobito u ljetnim mjesecima na što se više puta upozoravalo. Čeka se konstrukcijska obnova zgrade od potresa u okviru koje bi se riješio i problem s klimatizacijom. Sve poslove u trezoru i na trezorskoj građi obavljala je T. Runjak.

Zaštita kulturne baštine

1. Konzervatorsko-restauratorski radovi na kulturnom dobru iz Zbirke starih i rijetkih knjiga
U okviru financiranja programa javnih potreba u kulturi RH u 2022. na natječaj Ministarstva kulture i medija RH iz *Programa zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara* za konzervatorsko-restauratorske radove na registriranom kulturnom dobru prijavljene su 2 knjige:

1. knjiga *Vitruvius Teutsch*, rimskog autora Vitruvija, Nürnberg, 1548. (R-913). Knjiga se nalazi unutar zaštićenog fonda Zbirke knjiga 16. stoljeća u Knjižnici HAZU (registrirano kulturno dobro pod ozn. Z-5643, 6. lipnja 2012.) u iznosu od 27.437,50 kn;

2. knjiga *Ramus viridantis olivae...*, autora Emerika Pavića, Budimpešta, 1766. (R-920). Knjiga se nalazi unutar zaštićenog fonda Zbirke knjiga 18. stoljeća u Knjižnici (registrirano kulturno dobro pod ozn. Z-5645, 6. lipnja 2012.) u iznosu od 20.437,50 kn.

Ministarstvo kulture i medija RH odobrilo je iznos od 10.000,00 kn te se obavila samo 1. faza restauriranja na prvoj knjizi. Konzervatorsko-restauratorske radove obavila je restauratorska radionica MK knjigovežnica i kartonaža d.o.o., Voćarska 106, Zagreb (vl. gosp. Mario Kauzlarić). Radovi su izvršeni kvalitetno, u roku i po pravilima struke. U rujnu je prijavljen nastavak i dovršetak radova na natječaju za 2023.

2. Digitalizacija zaštićene knjižne građe

Znanstvenici sa Staroslavenskog instituta vršili su znanstvena istraživanja na dva primjerka *Misala po zakonu Rimskoga dvora* iz zaštićenog fonda Knjižnice u svrhu izdavanja bibliofilskog izdanja te im je pri tome pružena stručna pomoć i relevantne informacije. Staroslavenski institut je financirao digitalizaciju oba primjerka prvotiska *Misala po zakonu rimskoga Dvora* (sign. Ink. II-14 primjerak a i b). Digitalizaciju je obavio g. Goran Vržina, (ACOS, Zagreb) tzv. neinvazivnom digitalizacijom pri vrlo niskoj razini indirektnog difuznog osvjetljenja od svega 27 luksa. Digitalizirani primjerci su pohranjeni u TIFF formatu na eksterni hard disk i u jpeg formatu u Digitalnu zbirku HAZU kao korisničke kopije, a metapodaci će se isporučiti i na portal Glagoljica.hr na kojem se već nalaze i neke druge digitalizirane glagoljske knjige iz fonda Knjižnice.

3. Projekt zaštite kulturne baštine

U prvoj polovici godine realizirana je druga faza projekta *Provedba mjera zaštite zbirke inkunabula u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* financiranog sredstvima EU Fonda solidarnosti. Nabavljena je oprema za privremenu čuvanu: 2 odvlaživača, 5 mjerača temperature i vlage, 2 dataloggera i 110 metalnih polica (ukupne dužine 660 m) za smještaj trezorske građe. Radilo se na zaštiti i pakiranju krhke i oštećene građe u zaštitne kartonske kutije od beskiselinske ljepenke. Redovito su pisani mjesečni izvještaji o realizaciji projekta. Voditeljica projekta je T. Runjak, a administrativne poslove na projektu je obavljala A. Tkalec.

II. Razvojne aktivnosti

Sudjelovanje na skupovima i edukacija knjižničara

Tijekom godine knjižničari su prisustvovali na sljedećim skupovima, radionicama, predavanjima i webinarima:

- webinar *24. ZKD forum - Knjižničari u otvorenoj znanosti – nove uloge i novi poslovi knjižničara*, 26. siječnja 2022. (N. Daničić, K. Polak Bobić, T. Runjak);
- webinar *Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica – najčešće pogreške*, CSSU, NSK, 28. siječnja 2022. (N. Daničić, J. Prekrtić, M. Tot);

- webinar *Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima: novine, časopisi i druga serijska tekstualna građa*, CSSU, NSK, 15. veljače 2022. (J. Prekrtić);
- online WAAT radionica: *Izgradnja multimedijских sadržaja u prezentaciji baštine*, ICARUS Hrvatska, 15. veljače 2022. (N. Daničić, K. Polak Bobić, Z. Vitković);
- webinar *Bibliometrijske analize i vrednovanje znanstvene produktivnosti znanstvenika hrvatske znanstvene zajednice: parametri koji se prikazuju u potvrdama i izvori iz kojih se povlače*, CSSU, NSK, 17. veljače 2022. (M. Tot);
- webinar *Sharing Cafe – Library Services for Inmates*, Udruženje knjižničara Republike Moldavije, 22. veljače 2022. (N. Daničić);
- webinar: *Članstvo u Crossrefu posredništvom Hrvatskog ureda za DOI*, NSK-CSSU, 7. ožujka 2022. (K. Polak Bobić);
- tečaj *Virtualne izložbe digitalizirane građe*, 26. travnja 2022. CSSU, NSK (N. Daničić);
- online skup *Na dobrom glasu: uloga službenih glasila regionalnih knjižničarskih društava i znanstveno-stručnih časopisa u razvoju knjižničarske struke*, 4. svibnja 2022. (J. Prekrtić);
- online skup *Digital storytelling Europeana*, 10.-11. svibnja 2022. (J. Prekrtić);
- *Jedanaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata: Dfest*, 12. i 13. svibnja 2022. (N. Daničić, K. Polak Bobić, J. Prekrtić, T. Runjak, A. Tkalec, M. Tot, Z. Vitković);
- webinar *Metodologija anketnog istraživanja*, CSSU, NSK, 1. lipnja 2022. (M. Tot, Z. Vitković);
- webinar *Kibernetička sigurnost u poslovanju baštinskih ustanova*, CSSU, NSK, 12. rujna 2022. (M. Tot);
- webinar *PUBMET2022*, 15.-16. rujna 2022. (M. Tot);
- Treći stručni skup *Izgradnja, upravljanje i evaluacija zbirke: Željeni dar prema smjernicama*, NSK, 16. rujna 2022. (J. Prekrtić);
- webinar *BIBFRAME Workshop in Europe 2022*, 20.-21. rujna 2022. (M. Tot);
- međunarodna (online) konferencija *kcConnect*, 22.-24. rujna 2022. (D. Mašina Delija);
- webinar *Europeana 2022 – Making digital culture count*, 28.-30. rujna 2022. (K. Polak Bobić, M. Tot);
- Druga DARIAH.HR međunarodna i interdisciplinarna konferencija *Digital Humanities & Heritage*, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, 12.-14. listopada 2022. (J. Prekrtić, A. Tkalec);
- znanstveni skup *Najstariji hrvatski časopisi: kontinuitet, izazovi, budućnost*, Preporodna dvorana HAZU, Zagreb, 19. listopada 2022. (T. Runjak, K. Polak Bobić);
- webinar *Crossref LIVE22! – Annual meeting*, 26. listopada 2022. (K. Polak Bobić);
- 30. (online) ZKD forum *Knjige iza rešetaka*, 26. listopada 2022. (N. Daničić);
- radionica o mentoriranju stručne prakse, Filozofski fakultet u Zagrebu, 15. studenoga 2022. (M. Tot);
- stručni skup *15 godina projekta Digitalizirana zagrebačka baština: 2007. - 2022.*, Gradska knjižnica, 1. prosinca 2022. (N. Daničić, K. Polak Bobić, J. Prekrtić, T. Runjak, A. Tkalec, Z. Vitković);
- DARIAH Day skup, Filozofski fakultet u Zagrebu, 12. prosinca 2022. (J. Prekrtić, A. Tkalec).

Projekti i suradnja s drugim institucijama

Kako bi pribavila potrebna financijska sredstva za razvoj digitalne platforme DiZbi.HAZU i infrastrukturu, Knjižnica je u tu svrhu prijavila više programa:

- na natječaj Zaklade Adris *Digitalna zbirka HAZU – dizajn i implementacija novog sučelja u skladu s korisničkim potrebama* (program nije prošao na natječaju);

- na natječajе financiranja javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture i medija RH *Nadogradnja knjižnično-informacijskog sustava u skladu s nacionalnim KAM Pravilnikom za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima i Opremanje multimedijalne učionice Knjižnice HAZU*;
- na Javni poziv Ministarstva kulture za programe koji potiču razvoj publike u kulturi u RH s ponovljenim programom za Zakladu Adris.
- na natječaj Zaklade HAZU prijavljen je projekt izrade virtualne izložbe *Obilježavanje 155 godina djelovanja Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu (1867. – 2022.)*. Od zatraženih 15.000,00 kn odobreno je svega 4.000,00 kn te će se u skladu s dodijeljenim sredstvima napraviti izložba. U pripremi i izradi projektne dokumentacije za prijave na natječaje sudjelovali su J. Prekrtić, A. Tkalec i T. Runjak.

Knjižnica je surađivala s domaćim i međunarodnim institucijama na projektima i programima:

1. Na poziv Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Knjižnica je sudjelovala u testiranju novog *Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima (KAM)*. Testiranje se provodilo u razdoblju od 15. lipnja do 30. listopada 2022. u programu INDIGO kojeg Knjižnica koristi za obradu knjižnične građe. Testirao se utjecaj *KAM pravilnika* na radni process obrade građe, što uključuje popunjavanje tablica primjenjivosti elemenata *KAM pravilnika*, izradu zapisa u bazi te izradu ispisa testnih zapisa. U testiranju su sudjelovala ukupno 4 diplomirana knjižničara (J. Prekrtić, T. Runjak, A. Tkalec i Z. Vitković) koji su bili uključeni u dosadašnje višegodišnje edukacije vezane uz Pravilnik i njegovu implementaciju. Očekuje se da će *Pravilnik* uskoro ući u obveznu upotrebu kao nacionalni pravilnik.
2. Knjižnica se priključila EU projektu ART NOUVEAU 2 – *Sustainable protection and promotion of Art Nouveau heritage in the Danube Region* na poziv Muzeja za umjetnost i obrt kao jednog od partnera u tom projektu. Isporučeno je 47 zapisa u međunarodni digitalni katalog secesijske knjižne baštine. U projektu su sudjelovale J. Prekrtić, T. Runjak i A. Tkalec.
3. Knjižnica je i dalje bila jedan od partnera na zajedničkom projektu tematski portal *Znameniti.hr* u koji je ove godine bilo uključeno 11 kulturnih i znanstvenih ustanova iz Hrvatske. Dipl. knjižničarka A. Tkalec je aktivno sudjelovala na projektu nadopunjavanjem postojećih podataka na portalu, agregacijom građe te sudjelovanjem u redizajniranju portala za bolje korisničko iskustvo. U projekt su još uključeni J. Prekrtić kao podrška za Wordpress i izradu virtualnih izložbi te D. Mašina Delija i M. Tot.
4. Nastavljena je suradnja sa konzorcijem DARIAH-HR, dijelom paneuropske istraživačke strukture DARIAH-EU. Knjižnica je sudjelovala na godišnjem sastanku DARIAH-HR konzorcija 29. lipnja 2022. u Knjižnici IEF (A. Tkalec).
5. Knjižnica je ustupila 7 knjiga iz svojega fonda za izložbu *Ivan Standl (1832. – 1897.) – zagrebački fotograf* u suorganizaciji Muzeja grada Zagreba, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Muzeja za umjetnost i obrt, Muzej grada Zagreba, 15. prosinca 2022. – 19. ožujka 2023.
6. Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik Velimir Neidhardt i upraviteljica Knjižnice HAZU gđa Tamara Runjak primili su 9. svibnja 2022. gđu Suh Hye-ran, glavnu direktoricu Nacionalne knjižnice Koreje. U njezinoj su pratnji bili gđa Ryu Eun-young, voditeljica Službe za internetske resurse, gđa Park Yoon-hee, Odjel za međunarodnu suradnju i gđa Nam Hyang, prevoditeljica za engleski jezik iz Nacionalne knjižnice Koreje, gđa Soonyoung Redden, projektna asistentica, u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Republici Koreji i g. Yang Han-mo, *hanji* fotograf/umjetnik. Tom prigodom upraviteljica Knjižnice gostima je predstavila rad Knjižnice HAZU.

III. Ostale aktivnosti

Knjižnica je redovito nastavila pratiti rad Udruženja europskih znanstvenih knjižnica – LIBER čiji je član. Knjižničari su po potrebi i na zahtjev ažurirali podatke za znanstvenike u hrvatskoj znanstvenoj bibliografiji CROSBİ (J. Prekrtić).

Besplatna distribucija Akademijinih izdanja

U svrhu besplatne distribucije Akademijinih izdanja članovima Akademije poslana su 2 popisa s 33 naslova. Akademija je darovala drugim institucijama 40 svezaka. Na distribuciji Akademijinih izdanja radio je T. Kukolja.

Knjižnični odbor

Uprava Akademije je na svojoj sjednici održanoj 7. travnja (ur. br. 10-182/1-3-2022 od 11. travnja 2022.) imenovala predsjednika i članove Knjižničnog odbora na novo mandatno razdoblje od 4 godine, a za predsjednika Knjižničnog odbora je ponovo izabran akademik Marko Pećina. Održana je prva elektronička sjednica odbora na kojoj je usvojen prijedlog Knjižnice da se započne cjelovita revizija knjižničnog fonda i da se zatraži popunjavanje već sistematiziranog radnog mjesta pomoćnog knjižničara (SSS) zbog odlaska u mirovinu kolegice Ljiljane Bugarin krajem 2021.

Zbog pandemije koronavirusa, Knjižnični odbor se uživo sastao tek 23. svibnja 2022. Tom prilikom nova upraviteljica Knjižnice T. Runjak ukratko se predstavila i izvijestila članove odbora o radu Knjižnice u protekle 2 godine, kao i o aktualnim problemima: o nedovoljnom financiranju Knjižnice i Digitalne zbirke HAZU, o situaciji s plijesni u podrumskom spremištu i izvanrednom otpisu, o radu s korisnicima u skućenim čitaoničkim prostorima i nedostatku portirske službe te o projektu obnove zgrade Knjižnice nakon potresa i mogućoj selidbi. Bez obzira na suglasnost i podršku Knjižničnog odbora, Uprava Akademije nije odobrila povećanje financiranja Knjižnice na 25.000 kn godišnje, niti portirsku službu i zapošljavanje jednog pomoćnog knjižničara.

U Zagrebu, 30. prosinca 2022.

Tamara Runjak, knjižničarska savjetnica
upraviteljica Knjižnice